

2) інноваційна діяльність в ринкових умовах не виступає кінцевим результатом, а тільки її комерційний результат, якого може і не бути.

Водночас головною передумовою впровадження результатів наукових досліджень та їх комерціалізації є сприятливе інноваційне середовище та розвиненість реального сектору економіки. Отже, під стимулюванням інноваційної діяльності підприємств слід розуміти процес зовнішнього впливу на інтереси роботодавців, робітників, суб'єктів фінансування інновацій для появи в них спонукального мотиву у здійсненні інноваційної діяльності та підвищенні її ефективності.

Виділяють два напрями стимулювання інноваційної активності на підприємстві, які полягають у:

- підвищені економічної віддачі інновацій: зростанні прибутку, зниженні витрат, підвищені якості продукції;
- стимулюванні творчої активності працівників, формуванні умов для їх розвитку та інше.

Отже, процес стимулювання інноваційної активності персоналу охоплює такі етапи: пошук, відбір та підготовка висококваліфікованих фахівців; формування позитивного сприйняття інновацій; активна участь у розробці та впровадженні інновацій творчих людей; формування іміджу організації та колективу творчих працівників; накопичення і розвиток інноваційного потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Бортнік С. М. Інноваційні підходи до управління мотивацією персоналу підприємства [Електронний ресурс] / С. М. Бортнік. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/32407/1/243-434-435.pdf>
2. Колот А. М. Соціальна відповідальність [текст]: теорія і практика розвитку: монографія / А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.

К. е. н. Максютенко І. Є.

Фізична особа-підприємець, Київ (Україна)

**ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЄВРОСОЮЗУ**

Сучасне суспільство все більше у своїй життєдіяльності використовує інноваційні технології. Передусім це обумовлено тим, що прискорюється процес інформаційного обміну.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що Україна на сучасному етапі досить сильно відстает від країн ЄС [1]. При цьому, такий стан речей для України у більшості своїй обумовлений не стабільністю політичної ситуації в країні. Відповідно політична ситуація, що склалася, негативно впливає і на джерела фінансування інновацій. Проте, саме зовнішньополітична ситуація України вимагає та стимулює до більш активної розробки та впровадження інновацій, що історично виникають першочергово у військовій галузі та обумовлені потребами армії, яка в свою чергу, орієнтована на захист суверенних інтересів держави.

Проблематика дослідження. Необхідно зазначити, що якісні властивості інновацій в Україні та ЄС досить сильно відрізняються одне від одного за своїм характером.

Мета дослідження – визначити тенденції та напрями інноваційного розвитку України в контексті розвитку Євросоюзу.

Цілі дослідження: огляд та аналіз статистичної бази розвитку інновацій Євросоюзу та порівняння її з тенденціями розвитку інновацій в Україні з метою визначення найбільш перспективних напрямів розвитку інноваційної сфери України.

Статистичні дані свідчать про те, що в цілому в ЄС у інноваційну діяльність залучено близько 49,1% підприємств та їх частка постійно збільшується. При цьому основними напрямами інновацій є організаційні інновації, що впровадили більше ніж чверть (27,3%) підприємств. Другий найпоширеніший тип інновацій – це впровадження інноваційної продукції (інновації, що охоплює нові або значно покращені товари або послуги), що здійснили 23,9% всіх підприємств. На третьому місці впровадження маркетингових інновацій, які реалізувало 22,8% підприємств, та на четвертому технологічні інновації, які були реалізовані 21,6% підприємств. При цьому, окремі підприємства змогли запровадити більше ніж один з цих типів інновацій. Основний характер інновацій має екологічний напрям [1].

Так більше половини, а саме 52,7% всіх інноваційних підприємств повідомили, що їхні інновації мають екологічні переваги. 48,2% інноваційних підприємств ЄС запровадили інновації, з яких виникли екологічні переваги на підприємстві, тоді як трохи менше третини (30,3%) інноваційних підприємств запровадили інновації, у яких екологічні вигоди були пов'язані з їх споживанням або використанням.

Проводячи паралель з розвитком інноваційної діяльності в Україні можна зазначити, що питома вага підприємств, які впроваджували інновації склала 14,3%,

при цьому питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової склала 0,7 %. Кількість впроваджених технологічних 1831 процесів, з яких маловідходні, ресурсозберігаючі технології 611 процесів. В Україні впроваджено виробництво інноваційних видів продукції 2387 найменувань процесів склала, з яких 751 нові види техніки [2]. При цьому, основними джерелами фінансування інновацій стали власні кошти підприємств – 84%, на інші джерела фінансування приходиться 12%, доля фінансування інновацій державою та іноземними інвесторами катастрофічно мала у складає відповідно 2% та 1%, що свідчить про несприятливість інвестиційного клімату в Україні для іноземних інвесторів та відсутність можливостей сприяння розвитку інновацій державою. Таким чином, можна зробити наступні висновки про тенденції розвитку інновацій в Україні:

- інновації здійснюються у своїй більшості для оптимізації виробничого процесу та мінімізації витрат виробництва;
- відсутня орієнтація підприємств на потреби в інноваціях споживчого ринку;
- інновації впроваджуються лише великими підприємствами за рахунок власних коштів;
- кількість підприємств, що орієнтовані на розробку інновацій складає 16% [2];
- питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП складає 0,64% [2].

Таким чином, проведений аналіз свідчить про те, що інноваційні розробки та впровадження в ЄС орієнтовані на покращення якості життєдіяльності населення в той час коли інновації в Україні це спроба оптимізації виробничого процесу для мінімізації витрат. Характер інноваційної діяльності підприємств ЄС обумовлений вимогами споживчого ринку, при цьому чим ринок значніший, наприклад ринок ЄС або національний тим більше інноваційних продуктів він вимагає. Отже українські підприємства у своїй інноваційній діяльності мають орієнтуватися саме на потреби європейського ринку в інноваційній продукції. Крім того, необхідно зазначити, що основну ставку треба робити на МСП, адже в Україні саме вони є найбільш адаптивною формою до вимог навколишнього середовища і найбільш гнучкою для пристосування до неї. Стосовно джерел фінансування інновацій таких МСП можна відзначити, що світова практика довела успішність використання стартапів та венчурного фінансування [3].

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Євростатистики – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/overview>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Буряк Л. Д. Венчурне інвестування як інструмент фінансування інноваційного розвитку суб'єктів малого підприємництва / Л. Д. Буряк, А. М. Павліковський, Н. Л. Кремпова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 4. – С. 57–61.

К. е. н. Михайленко О. Г., Машкіна К. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Велика кількість країн протягом останнього десятиріччя встановили стратегічний курс на інноваційний розвиток економіки. Проте невід'ємною складовою інноваційного розвитку економіки будь-якої країни, насамперед, є інноваційний розвиток підприємств різних сфер економічної діяльності та організаційно-правових форм, що обумовлює актуальність проведення досліджень, присвячених проблематиці та стратегіям інноваційного розвитку підприємств на різних рівнях.

Аспектам інноваційного розвитку підприємств присвячено багато наукових праць, у яких досліджено стратегії та методи забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Дослідженням даної теми займались як вітчизняні, так і зарубіжні вчені: Й. Шумпетера, П. Друкера, Б. Санто, Б. Твісса. Результати досліджень інноваційної діяльності підприємств та питання, що певною мірою стосуються інноваційного розвитку, широко висвітлювалися в наукових публікаціях С. Ілляшенка і Ю. Шипуліної, Б. Мільнера, В. Гриньової і В. Власенко, І. Федулової, І. Левицької та інших.

Під інновацією прийнято розуміти нововведення в галузі техніки, технології, організації праці та управління, засноване на використанні досягнень науки і передового досвіду, а також впровадження цих нововведень в самих різних областях і сферах діяльності. Інновація іноді трактується як інвестиції в новації, вкладення в що-небудь нове і передове, що приносить на практиці конкретний результат [1].

Інноваційний розвиток підприємства – це закономірно та послідовно здійснюваний процес конкретних заходів щодо проведення наукових досліджень